

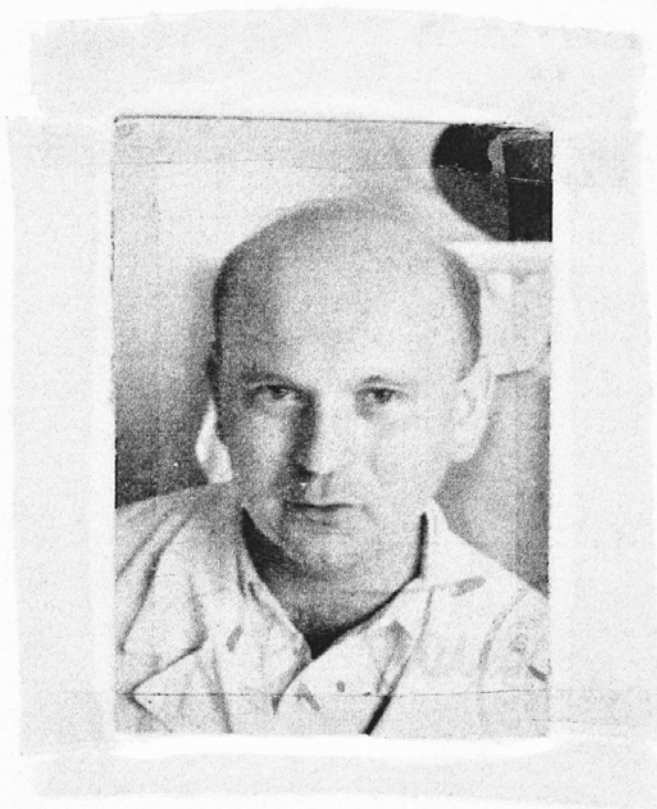
Z historie Ústavu mateřství

*Věstník čsl. lékařů č. 7.
8. 4. 1949.*

• **Státní odborné léčebné a ošetrovací ústavy v Krči.**
V Masarykových domovech v Krči byl otevřen **ústav mateřství**. Má oddělení gynekologické (konservativní i operační), porodnické a kojenecké. Primáři jsou MUDr St. Franz a MUDr Dragiševičová. V ústavě

jsou: čistá porodnice (boxy pro rodičky a novorozence), sál pro infekční porody, box pro eklampsie a operační sál pro menší a velké výkony porodnické, operační sály pro gynekologii čistou i špinavou a samostatný urologický sál. Ústav má 70 lůžek pro ženy a 117 pro děti v oddělení kojeneckém (pro děti choré a nedonošené). Všechna lůžka není však možno dosud obsadit pro nedostatek sester. V pondělí, ve středu a ve čtvrtek od 10—12 hod. je otevřena ambulance pro gynekol. a porodnické případy. Brzy zahájí činnost poradna pro prae-natální péči a kojence. Tel. kojen. odděl. RH-1234. — Tel. gynekol.-porod. odděl. 991-64.

Primož
MUDr. Stanislav Franek

BUDUJEME DOKONALOU PÉČI O MATKU A DÍTĚ

„A dělejte všechno tak, jak jsme vás to naučili, maminko,“ kladě lékař na srdce novopečené mamince, která se šťastným úsměvem na tváři a s dítětem v bélostné peřince na rukou opouští ústav mateřství ne-

mocnice v Krči, který se jí stal po několik dnů domovem.

Opravdu domovem, protože maminky tu mají vše, nač si vzpomene, a někdy i lepší vybavení než doma. Jsou v pokojíčkách po dvou,

nejvýše po třech, dostávají všechno prádlo, pokojíčky jsou dobře vybaveny nábytkem, je při nich umývárna, takže každý pokojíček je vlastně garsoniérou. Maminkám jsou vysílány pořady rozhlasu, mají k dispozici knihovnu a nebylo zapomenuto ani na uměleckou výzdobu: na stěnách visí obrazy od našich předních umělců.

„Už ani nepamatují, kdy jsme měli poslední onemocnění dítěte,“ říká primář dr. Stanislav Franz. Je to tím, že jsou děti ve zvláštních dětských pokojích a maminkám jsou přinášeny jen ke kojení. Ty pokojíčky! Kdo je jednou viděl, dlouho nezapomene. Postýlky s patentním zvyšováním a snižováním polštářů, obklopené skleněnými stěnami, takže každá postýlka může být podle potřeby proměněna v kyslíkový stan (na příklad při poruchách dýchání). Pro nedonošené děti je zvláštní oddělení, aby byly uchovány při životě, zotavily se a prospívaly jako děti donošené.

„Nový zdravotnický zákon přináší pro nás poročníky mnoho kladů.

Naše ústavy mateřství, vybavené nejmodernější péčí o matku a dítě, starají se dnes o to, aby přírůstek dětí byl stále vyšší a aby byly odstraněny všechny příčiny kojenecké úmrtnosti. Již dnes máme po Sovětském svazu nejmenší úmrtnost kojenců na světě. Ukazuje to také tená zára na našem obrázku, která znázorňuje stav z roku 1937, kdy nám na 1000 nově narozených dětí umíralo 117,4, zatím co roku 1950 zemřelo jen 77,6, což je úbytek o 34 procent. Bliž zára významně rozdíl mezi porodností ke stejnému datům. V roce 1937 se narodilo na 1000 obyvatel 16,3 dětí, r. 1950 22,9 — což znamená přírůstek 40 procent.

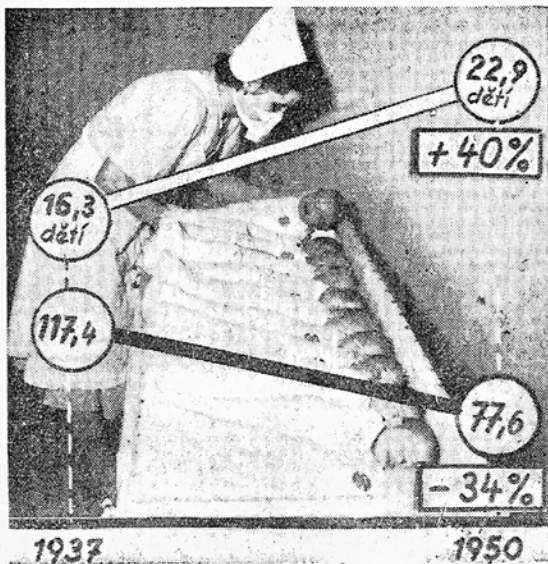
Především nám pomůže tím, že sjednocuje preventivní péči (to je poradenskou u těhotných žen) s péčí ambulantní a ústavní. Zlepší se také péče o lékaře v terénu, o ty, kteří pracují v poradnách a ve zdravotnických střediscích. Přednosta porodnice je nyní odpovědný za práci v celém zdravotnickém okrsku. Proto se musíme starat o to, jak v tomto okrsku pracují jednotlivá střediska.“ Soudruh dr. Franz nám ukazuje zařízení ústavu, moderní porodní sály i sál pro operativní porody. Takové nádherné zařízení nemohla čít nikdy buržoasní republika léčebným ústavům. Nebylo ani v soukromých sanatoriích. A kolik maminek si mohlo takové ošetření dovolit?

Lidové demokratická republika se dobře stará o budoucí matky. Výsledky této péče se také plně projevují. Proto mohl předseda vlády soudruh Antonín Zápotocký přednést na zasedání ÚAV NF hrdou bilanci naší péče o matku a dítě. Proto stoupila porodnost v roce 1950 oproti roku 1937 o celých 40 procent. Proto z 1000 rodiček neumírá ani jedna. Oproti roku 1937 o 33,9 procenta!

Budoucí maminka očchází z ústavu. Ještě před odchodem dostane ve zvláštním pokoji odbornou poradu, jak má se svým dítětem zacházet, jak má o ně pečovat.

To proto, aby rostla naše veliká rodina pracujících. Aby se stále více lidí podílelo na výstavbě šťastného života, k němuž rosteme a jehož společným úsilím jistě brzy dosáhneme.

Bedřich Tyteček

25.7.52, Masie Fronta

亦祝贺捷克人民共和国在妇幼保健方面的伟大成就。

Congratulations for your success in maternity and child health.

北京医科大学

1953年11月10日

Yen Jan-ying

Peking University Medical College

Peking, China 8/1/1953

félicitations chaleureuses pour votre beau travail, je vous souhaite chez vos camarades
toujours plein de succès.

Serge Zuyans. Rédacteur en chef de
Regards. Paris.

19.5.1953. nastropil L. Vojto Schurzpuhl
jako občan' pracovník olo Lemberka.

V ~~leto~~ zimním e letním semestru 1951-1952
bylo rodo. poručeno vyřadit medicu, kterou sem obdrželi
na tydingu' hoši. Při hodnocení' palčivostí bylo
školní' posuzováno.

V letním semestru 1952 bylo rodo. poručeno vyřadit
medicu.

ČESKOSLOVENSKÝ SJEZD
PRO MÍROVÉ ŘEŠENÍ NĚMECKÉ OTÁZKY

v neděli dne 11. října 1953 v Průmyslovém paláci na Starém výstavišti v Praze
Zahájení v 9 hod.

Jméno: Dr. Stanislav příjmení: F r a n z
bydliště: Praha 12, Šrobárova 23
kraj: Praha

JAN EV. PURKYNĚ
1787 — 1869

Pozvánka
na sjezd delegátů

ČESKOSLOVENSKÉ LÉKAŘSKÉ SPOLEČNOSTI

JANA EV. PURKYNĚ,

který se koná ve středu dne 23. září 1953 v 9.30 hodin

ve velkém sále Lékařského domu v Praze II, Sokolská 31.

FRANTIŠKOVY
LÁZNĚ CZECHOSLOVAKIA

Dienstag, 10. Oktober

Theatre
Stadt-Theater

15,00–18,00

INAUGURAL SESSION
ERÖFFNUNGSSITZUNG

17,00 M. Vojta Praha
Problems and perspectives for scientific studies on gynaecological
balneology
Manche Probleme und Aussichten für wissenschaftliche Arbeiten im
Bereich der gynäkologischen Balneologie

Saturday, October 14

Samstag, 14. Oktober

Theatre (Stadt-Theater)
11,00

CLOSING CEREMONY — OFFIZIELLE BEENDIGUNG

11,00 a. m. — Final Session —
Speech by Prof. Dr. A. Křížek, DrSc., President of the Cze-
choslovak Society of Gynaecology and Obstetrics.
Conclusions of the Symposium —
Speech by the Secretary of the Symposium
Doc. Dr. M. Vojta, DrSc.

PŘEHLED

činnosti za rok 1968:

Na odd. bylo přijato a ošetřeno 4510 žen

Z toho bylo provedeno výkonů:

- 1434 porodů
- 1500 přerušení těhotenství a porů
po potratu
- 296 velkých operací
- 704 menších operací
- 14985 vyšetření ambulantních
- 899 vyšetření konsiliárních
pro ostatní oddělení

- Na odd. stálo 75 stud. med. po dobu
5 týdnů

- Lékaři se účastnili: 35 seminářů (z toho
7 společně s lékaři gynec. střed. oúň
6 celostátních konferencí (13 účast.)

- Publicistická činnost lékařů:

7 publikací vědeckých
10 publikací zdravot.-organizač.
4 články zdravot.-výchovné

ZMĚNY

v organizaci gygn.-porodn. odd.
v roce 1968

- K 1. červnu 1968 bylo ukončeno rozhodnutím zřadu odboru hlav. m. Prahy izolací odd. pro těhotná s tbr.
- Od 1. dubna 1968 bylo dáno do provozu samostatně „novorozenecké odd.“ po ukončení stavebních úprav.
- Od 1. září 1968 uvedena v činnost stanice novoroz. odd. a do funkce stan. sestry uvedena S. B. J. Kurová
- V roce 1968 uvedeny do činnosti v ambulanci:
poradna antikoncepční
poradna pro sterilní a infekt. ženy
poradna urogynekologická
poradna pro patologii těhotenství
- Na lékařských odděleních uvedeny v činnost:
stanice porodního sálu : st. s. Marta Vojtová
stanice konzervat. gygn. : st. s. Marcela Havotná
- Od 5. srpna 1968 došlo ke **změně spádové oblasti** :
vstoupily obvody : č. 1, 2, 4, 11, 12, 21-31
přibýly obvody : Runkovice, Líbuvá-Běsnice
a Chodov

25 let gynek.-porod. odd. Ústavu mateřství v Praze-Krči

6. března t. r. sešli se v Ústavu mateřství pracovníci oddělení s pozvanými hosty, aby si připomněli, co se všechno na oddělení stalo za 25 let.

Malé vnitřní slavnosti se zúčastnili za prvního náměstka ministra zdravotnictví MUDr. Kotzmanová, vedoucí odboru žena, dítě MZd ČSR. Za primátora hl. m. Prahy dr. Rezek, za zdrav. odbor hl. m. Prahy MUDr. Klíma, z ÚV KSČ s. Vinopal, z OV KSČ Praha 4 první tajemník s. Macháček, za federální výbor Čs. svazu žen tajemnice Pičmanová, za ONV Praha 4 s. Ing. Trojan, prof. MUDr. A. Kotásek, DrSc., předseda výboru Čs. spol. gynek.-porod. a četní další hosté.

Úvodem přednosta odd. doc. MUDr. M. Vojta, DrSc., připomenul stručně zásluhy osnovatele oddělení primáře MUDr. S. Franze a jeho spolupracovníků. Vyzdvihl obětavost pracovníků, kteří v improvizovaných poměrech vytvářeli zcela nové pojetí péče o ženy. Záslužná činnost byla zhodnocena v publikaci věnované dvacetiletí Ústavu mateřství.

Posledních pět let činnosti oddělení bylo poznamenáno rostoucími požadavky na poskytovanou péči jak v porodnickém, tak gynekologickém úseku. Postupně byly překračovány počty dříve odvedených porodů, vykonaných operací a přijatých pacientek. Doc. Vojta zdůraznil, že oddělení bylo orientováno tak, aby se stalo experimentálním pracovištěm pro vyzkoušení nových forem organizace péče nemocniční v návaznosti na péči poliklinickou. Kromě toho orientovala se práce oddělení na problémy jak zavádět výsledky výzkumu do praxe s minimálním prodloužením. O úsilí v tomto směru svědčilo zavedení 120 diagnostických a terapeutických metod do praxe oddělení a podání informací o výsledcích této práce v téměř 100 referátech na celostátních konferencích a přibližně stejného počtu publikovaných článků v odborném tisku. Na této práci se podíleli vedle lékařů ústavních všichni lékaři poliklinik spádové oblasti OÚNZ Praha 4 a pomáhali při tom vydatně i sestry a ostatní pracovníci oddělení. Právem se proto stal celý kolektiv oddělení v roce 1972 nositelem titulu „Kolektiv 50. výročí vzniku KSČ“.

Ředitel nemocnice MUDr. L. Bíla ocenil ve svém projevu úsilí všech pracovníků oddělení, a to nejen po odborné stránce v progresivním zlepšování kvality péče, ale též v podílu na veřejné činnosti, která se dotýkala zájmu celé nemocnice.

Zástupce primáře MUDr. K. Balák, CSc., podal podrobnější informaci o vývoji péče o těhotné, rodičky a nedělky na oddělení. Ukázal podrobněji na významné změny, které přinesl pokrok vědy v několika uplynulých letech. Pracovníci oddělení si všímali novinek a usilovali o jejich zavedení, zvláště v prevenci přenosu onemocnění matek s ohroženým těhotenstvím na plody.

V tomto směru bylo vykonáno hodně v zavádění metod k odhalení chronických pyelitid a chronické toxoplazmózy. V obojím provedlo oddělení klinické zkoušení přípravků vyrobených ÚSOL. Při vedení porodů dařilo se snižovat perinatální úmrtnost, přesto, že zatím vzrůstal počet předčasných porodů.

Na porodnickém oddělení očekávají narození 30 000. občánka. Při tom za posledních pět let se narodilo 7500 dětí, tj. 25 % všech narozených. Rok od roku klesá počet umělých přerušení. K dalšímu zlepšování péče o matky při perspektivě pokračujícího růstu počtu porodů pomohou nové formy práce, které zavádějí ustavené kolektivy soutěžící o titul Brigády socialistické práce.

Tab. 1. Dvacet pět let práce gynek.-porod. odd. T. N. v Praze-Krči

Rok	Hospit. žen	Oš. dní	Porodů	P. ú.	Vel. oper.	UPT	Amb. vyš.
1949–1968	68 612	566 419	22 029	487	6341	9743	—
1969	4850	30 656	1286	34	323	1450	18 310
1970	4479	31 705	1286	27	338	1294	18 309
1971	4668	32 781	1363	31	393	1264	21 312
1972	4857	33 273	1449	24	444	1087	25 773
1973	5002	32 636	1722	38	457	839	26 680
1969–1973	23 850	161 051	7106	154	1955	5934	110 384
1949–1973	92 462	727 470	29 135	641	8296	15 677	—

Přehled vývoje gynekologické péče podala MUDr. B. Budínská, CSc. Zdůraznila zejména nové pojetí péče o ženy, postižené zhoubnými nádory, spolupráci s třetí interní základnou IKEM v otázce léčby cytostatiky. Zvláště pak propojení dispenzarizace v péči ústavní a poliklinické, za účinné pomoci okresního gynekologa MUDr. O. Beera. Moderní metody operační techniky dovolily přiměřeně zkracovat pobyt žen po operacích. O řadě nových gynekologických léčebných postupů podávali pracovníci informace na celostátních konferencích gynekologické společnosti.

Na toto předkládání účtů z činnosti oddělení následovaly projevy hostů.

Úvodem také v souvislosti s následujícími oslavami MDŽ vystoupila tajemnice ČSŽ soudružka Pičmanová. Jménem žen zdravých i nemocných zdůraznila význam dobré zdravotní péče, o jejíž kvalitu se zdejší kolektiv nemalou měrou zaslouhoval v měřítku obvodním i širším. Připomněla, že vzorné vedení ústavu bylo oceňováno i mnohými delegacemi ze zahraničí, které na toto pěkné pracoviště zavítaly.

MUDr. Kotzmanová připomněla, že výsledky práce na oddělení jsou ministerstvem pečlivě sledovány a oceňován jejich přínos pro celou zdravotní péči o ženy. Dr. Rezek přislíbil účinnou pomoc při řešení úkolů, které v péči o ženu na Praze 4 jsou v perspektivě. Profesor Kotásek připomněl zásluhy oddělení o další rozvíjení péče o ženy a podíl oddělení na vědecké činnosti gynekologické společnosti. Předseda ZV ROH MUDr. Fr. Bílek připomněl úspěšný podíl oddělení na odborářské činnosti nemocnice.

Závěr slavnosti byl ukončen slavnostním předáním čestných uznání dlouholetým pracovnícům Ústavu mateřství.

M. V., Praha-Krč

MUST. BAA'4

Velký úspěch našeho ústavu

při porodu ženy s transplantovanou ledvinou

14. 2. 1975

MF XXXI, 1975, č. 38, s. 1

Žena s transplantovanou ledvinou se stala matkou

Úspěch zdravotníků

Praha. — Zdárně ukončit těhotenství 27leté ženy, které byl před sedmi lety navrácen život pomocí transplantace ledviny, se v uplynulých dnech podařilo po vzájemné spolupráci Institutu klinické a experimentální medicíny v Praze-Krči a gynekologicko-porodnického oddělení Ústavu mateřství Thomayerovy nemocnice. Je to první případ v ČSSR, kdy žena s transplantací ledviny porodila zdravé, normálně donošené

dítě. Tento případ se připojuje k malému počtu úspěšných porodů tohoto druhu v celém světě a je to asi pátý případ popsany v Evropě.

Matka snesla celé těhotenství i vlastní porod velmi dobře i přes nutnou imunosupresivní terapii, a rovněž dítě, chlapec vážící 3350 g, je zcela v pořádku.

Svobodná slova XXXI, 1975, č. 38, s. 2

Úspěch čs. zdravotnictví

PRAHA (Č) — Zdárně ukončit těhotenství 27leté ženy, které byl před sedmi lety navrácen život pomocí transplantace ledviny, se v uplynulých dnech podařilo po vzájemné spolupráci Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM) v Praze-Krči a gynekologicko-porodnickému oddělení Ústavu mateřství Thomayerovy nemocnice (přímář MUDr. K. Balák, ČSc.). Ledvinu z dobrovolného dárce transplantoval jí v r. 1968 MUDr. P. Málek, DrSc., nynější ředitel Institutu klinické a experimentální medicíny v Praze-Krči. Porod vedla MUDr. B. Budínská, ČSc. Je to první případ v ČSSR, kdy žena s transplantací ledviny porodila zdravé normálně donošené dítě, a je to asi pátý případ popsany v Evropě. Matka snesla celé těhotenství i vlastní porod velmi dobře a rovněž dítě, chlapec vážící 3350 g, je zcela v pořádku. Je to úspěch společného úsilí vědeckých i odborných pracovníků Institutu klinické a experimentální medicíny a Thomayerovy nemocnice. SS XXXI, 1975, 39

Rudé právo 55, 1975, č. 38, s. 1

Radostný úspěch našich zdravotníků

PRAHA 13. února (ČTK) — Zdárně ukončit těhotenství 27leté ženy, které byl před sedmi lety navrácen život pomocí transplantace ledviny, se v uplynulých dnech podařilo po vzájemné spolupráci Institutu klinické a experimentální medicíny v Praze-Krči a gynekologicko-porodnického oddělení Ústavu mateřství Thomayerovy nemocnice (přímář MUDr. Karel Balák, ČSc.). Ledvinu dobrovolného dárce transplantoval této ženě v roce 1968 prof. MUDr. Prokop Mládek, DrSc., nynější ředitel Institutu klinické a experimentální medicíny v Praze-Krči. Porod vedla MUDr. Božena Budínská, ČSc.

Je to první případ v ČSSR, kdy žena s transplantací ledviny porodila zdravé, normálně donošené dítě. Tento případ se připojuje k malému počtu úspěšných porodů tohoto druhu v celém světě a je to asi pátý případ v Evropě.

Matka snesla celé těhotenství i vlastní porod velmi dobře, rovněž chlapec, vážící 3350 g, je zcela v pořádku. Je to úspěch společného úsilí vědeckých i odborných pracovníků Institutu klinické a experimentální medicíny a Thomayerovy nemocnice.

Lidové noviny XXXI, 1975, č. 38, s. 3

Úspěch čs. zdravotnictví

(ČTK): Zdárně ukončit těhotenství 27leté ženy, které byl před sedmi lety navrácen život pomocí transplantace ledviny, se v uplynulých dnech podařilo po vzájemné spolupráci Institutu klinické a experimentální medicíny v Praze-Krči a gynekologicko-porodnickému oddělení Ústavu mateřství Thomayerovy nemocnice. Je to první případ v ČSSR, kdy žena s transplantací ledviny porodila zdravé normálně donošené dítě. Tento případ se připojuje k malému počtu úspěšných porodů tohoto druhu v celém světě a je to asi pátý případ popsany v Evropě. Matka snesla celé těhotenství i vlastní porod velmi dobře i přes nutnou imunosupresivní terapii, a rovněž dítě, chlapec vážící 3350 g je zcela v pořádku. Je to úspěch společného úsilí vědeckých i odborných pracovníků Institutu klinické a experimentální medicíny a Thomayerovy nemocnice.

PRÁVE XXXI, 1975, č. 38, s. 1

První případ v ČSSR: Úspěšný porod ženy s transplantovanou ledvinou

PRAHA (ČTK) — Zdárně ukončit těhotenství 27leté ženy, které byl před sedmi lety navrácen život pomocí transplantace ledviny, se v uplynulých dnech podařilo po vzájemné spolupráci Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM) v Praze-Krči a gynekologicko-porodnickému oddělení Ústavu mateřství Thomayerovy nemocnice (přímář MUDr. K. Balák, ČSc.). Ledvinu z dobrovolného dárce transplantoval této ženě v roce 1968 prof. MUDr. P. Málek, DrSc., nynější ředitel Institutu klinické a experimentální medicíny. Porod vedla MUDr. B. Budínská, ČSc. Je to první případ v ČSSR, kdy žena s transplantací ledviny porodila zdravé, normálně donošené dítě. Tento případ se připojuje k malému počtu úspěšných porodů tohoto druhu v celém světě a je to asi pátý případ popsany v Evropě. Matka snesla celé těhotenství i vlastní porod velmi dobře i přes nutnou imunosupresivní terapii, a rovněž dítě, chlapec vážící 3350 g, je zcela v pořádku. Je to úspěch společného úsilí vědeckých i odborných pracovníků Institutu klinické a experimentální medicíny a Thomayerovy nemocnice.

mladá fronta

DENÍK
UV SSM

22

SRPEN 1981 ■ ROČNÍK XXXVII ■

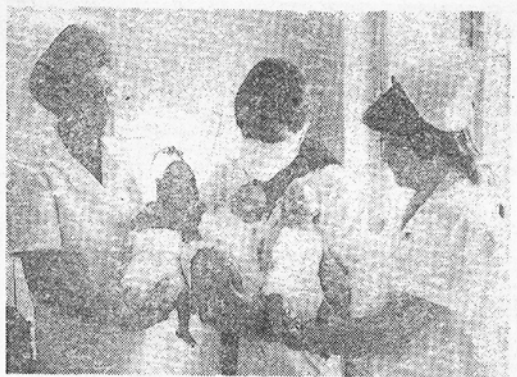
PRAHA

sobotní

1

KCS ■ ČÍSLO 198 (11475) ■

DVĚ MÁMINY RUCE, TŘI DĚTI a plná náruč radosti...

FOTO: MF — E. FAPEK

TROJČATA Z JIŽNÍHO MĚSTA

„Vždycky jsem si přála mít tři děti, ale nepředstavovala jsem si, že je budu mít najednou.“ řekla nám včera budoucí zubarka a novopečená maminka Jaroslava Veselá v pražském Ústavu mateřství Thomayerovy nemocnice. Trojčata JIŘÍ (2160 g), JAROSLAVA (2140 g) a JIŘINA (1780 g) jsou prvními dětmi 23leté studentky a jejího, rovněž studujícího manžela Jiřího, a současně jsou i prvními trojčaty z Jižního Města.

„Od čtvrtého měsíce těhotenství jsem věděla, že budu mít dvojčata, pak se „našlo“ ještě třetí...“ Posledních čtrnáct týdnů strávila obyvatelka opatovského sídliště už v ústavu u přednosty MUDr. Baláka, DrSc., kde o ni pečovala brigáda socialistické práce vedená MUDr. Houserovou. Hormonální léčba přispěla k tomu, že děti dosáhly poměrně vyrovnané hmotnosti. Porod, k němuž došlo ve

34. týdnu těhotenství, trval necelých 45 minut a MUDr. Stehlik při něm použil císařského řezu. A tak chlapeček, který měl přijít na svět jako první, byl předběhnut oběma sestřičkami.

„Jistě, měla jsem trochu obavy, jak to dopadne, ale ne moc, protože studuji medicínu, a přece jen už vím trochu víc. A pak se tu o mě taky výborně starají. Ráda bych sestrám i lékařům moc poděkovala.“ Zatím se Jaroslava Veselá chodí na své děti jen dívat oknem [pro našeho fotoreportéra Emila Fařka jí ovšem bylo dovoleno v oddělení nedonošenáčů se všemi zapozovat], ale v příštím týdnu už by s nimi měla být pobromadě, a začátkem září by měly odjet s tátou domů, do Zubkovy ulice. „Matka i děti jsou zdravý,“ říká MUDr. Balák, a my přejeme, aby to všem vydrželo. [hp]

První trojčata

z Jižního města

